

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพและจากกรอบแนวคิดในการศึกษา ผู้ศึกษาได้นำมากำหนดระเบียบวิธีการศึกษาโดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งพัฒนาระบบบัญชีที่เหมาะสมสำหรับวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรอินทรีย์ ตำบลสันมหาพน อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยการจัดทำเอกสารและแบบฟอร์มในการบันทึกบัญชี สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการจัดทำบัญชีไปใช้ประโยชน์ได้จริง ทั้งการดำเนินงานในปัจจุบันและอนาคต

3.1.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ประธานและกรรมการบริหารของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอีก 2 คน ซึ่งประกอบด้วยเหรียญกษาปณ์และกรรมการฝ่ายผลิต การศึกษานี้เป็นการศึกษาแบบให้ประธานและกรรมการมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลการจัดทำบัญชีและมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีด้วย จึงได้กำหนดระยะเวลาในการทดลองทำบัญชีเป็นระยะเวลา 6 เดือน ระหว่างเดือนสิงหาคม 2556 ถึงเดือนมกราคม 2557

3.2 วิธีการศึกษา

3.2.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีการเก็บข้อมูลประกอบด้วยข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ ดังนี้

1) ข้อมูลปฐมภูมิ การเก็บข้อมูลมีวัตถุประสงค์ให้ประธานและกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบบัญชีของวิสาหกิจชุมชน เรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงโดยให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบบัญชี เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา วิธีการแก้ไข โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1.1) ก่อนเริ่มพัฒนาระบบบัญชี ได้ลงพื้นที่หาข้อมูลเชิงลึกโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจากประธานกลุ่มและประเมินลักษณะการดำเนินงาน การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบัญชีของประธานและกรรมการของวิสาหกิจชุมชน

1.2) เมื่อเริ่มพัฒนาระบบบัญชี ผู้ศึกษาได้เข้าไปให้ความรู้กับประธานและกรรมการของวิสาหกิจชุมชน เกี่ยวกับประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำบัญชี หลักการจัดทำบัญชีที่ดี และขอให้ประธานและกรรมการให้ความร่วมมือในการศึกษาครั้งนี้

1.3) ระบบการดำเนินการศึกษา ประกอบด้วยกระบวนการดังนี้

1.3.1) ให้ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ที่จะได้รับจากการจัดทำบัญชีแก่ประธานและกรรมการ และความสำคัญของการจัดทำบัญชี เพื่อลดอคติในการจัดทำบัญชี

1.3.2) ให้ความรู้ในการจัดทำบัญชีแก่ประธานและกรรมการของวิสาหกิจชุมชน โดยก่อนการให้ความรู้ได้มีการทดสอบความรู้ในการจัดทำบัญชีของเหรียญวิสาหกิจชุมชน โดยให้ทดลองทำกรณีศึกษาที่ผู้ศึกษาจัดทำขึ้นและสังเกตการณ์การปฏิบัติงานเกี่ยวกับบัญชีและให้ประธานและกรรมการฝ่ายผลิตทดลองทำเอกสารที่ใช้ประกอบการบันทึกบัญชีของวิสาหกิจชุมชน

1.3.3) ติดตามพร้อมกันให้คำแนะนำแก่ประธานและกรรมการที่เกี่ยวข้องกับระบบบัญชีที่พัฒนาขึ้น ในการปฏิบัติการทำบัญชีอย่างใกล้ชิดเดือนละ 1 ครั้ง เป็นระยะเวลา 6 เดือน ซึ่งผู้ศึกษาจะเก็บข้อมูลจากผลการทำบัญชีของเหรียญของวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลในการจัดทำบัญชีแก่เหรียญ ของประธานและกรรมการฝ่ายผลิต พร้อมทั้งให้คำปรึกษาและรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำบัญชีที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้น

1.3.4) แก่ไขระบบบัญชีที่พัฒนาขึ้นเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำบัญชีในช่วงระยะเวลา 6 เดือน เพื่อให้ตรงกับความต้องการของวิสาหกิจชุมชนมากที่สุด และสามารถนำบัญชีไปใช้ได้จริง

1.4) ก่อนสิ้นสุดการพัฒนาบบบัญชี

1.4.1) ประเมิน โดยเก็บข้อมูลจากผลการทำบัญชีและการสัมภาษณ์ประธานและกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบบัญชี โดยดูจากสมุดบัญชีที่บันทึกทั้ง 6 เล่ม ประกอบด้วย สมุดบัญชีเงินสดรับ สมุดบัญชีเงินสดจ่าย สมุดคุมงานระหว่างทำ สมุดคุมสินค้า บันทึบทุนการผลิต และงบรายได้และค่าใช้จ่าย

1.4.2) สัมภาษณ์ทัศนคติของประธานและกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชี เกี่ยวกับระบบบัญชีที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้น

2) ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการศึกษาหาข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ สิ่งตีพิมพ์ แหล่งข้อมูลออนไลน์ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการนำข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิมาประเมินผลและวิเคราะห์ ดังนี้

- 1) การประเมินก่อนเริ่มพัฒนาระบบบัญชี เพื่อศึกษาถึงปัญหาและศักยภาพในการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชน โดยวิธีการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์ปฏิบัติงานจริง
- 2) ประเมินระหว่างการพัฒนาาระบบบัญชี จากผลการจัดทำบัญชีของเหรียญวิสาหกิจชุมชน ตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติงานเพื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการจัดทำบัญชีให้คำแนะนำเหรียญโดยดูความถูกต้อง ครบถ้วน และผลของการนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้ประโยชน์ เช่น การที่วิสาหกิจชุมชนสามารถลดรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานลงได้ เป็นต้น
- 3) ประเมินผลหลังการศึกษา โดยการสัมภาษณ์ความพึงพอใจของประธานและกรรมการที่เกี่ยวข้อง และการเรียนรู้ถึงประโยชน์ของการจัดทำบัญชีของประธานและกรรมการ
- 4) สรุปผลการศึกษารพัฒนาระบบบัญชีที่สามารถนำไปพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนและสามารถนำผลการศึกษานี้ไปประยุกต์ใช้กับวิสาหกิจชุมชนอื่นได้

3.2.3 แผนดำเนินการศึกษา

ขั้นตอนการดำเนินงาน	เดือนที่ 1		เดือนที่ 2		เดือนที่ 3		เดือนที่ 4		เดือนที่ 5		เดือนที่ 6	
	1	16	1	16	1	16	1	16	1	16	1	16
รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น												
สัมภาษณ์ สังเกตการณ์												
วิเคราะห์ข้อมูล ออกแบบระบบบัญชีและเอกสาร เพื่อการพัฒนาาระบบบัญชี												
ทดลองใช้ระบบบัญชี ประเมินผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งปรับปรุงให้เหมาะสม												
สรุปผลและนำเสนอรายงาน												